

listine ustanovljeno za obe narodnosti notranje Avstrije, poslušati dalje takih očitaj; opozarja slovensko dijaštvo visoko vlado vnovič na razloge, navedene v naši lanskim spomenici na vlado, opozarja visoko vlado na stotine peticij avtonomnih slovenskih oblasti, in vnovič izraža svojo zahtevo, da se vsa vlada končno vendar ozre na stoletno željo vsega slovenskega naroda.

Navioče dijaštvo vseh slovenskih narodnosti se soglasno pridružuje tej opravičeni zahtevi Slovencev.

II.

Slovanski dijaki v Gradu nujno apelujejo na vse slovanske, posebno pa slovenske poslance, da iznova skupno zastavijo vse svoje moči in ves svoj vpliv za ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani.

III.

Slovenski dijaki v Gradu apelirajo nujno na vse rodoljube, da prireajo širom domovine manifestacijske shode v prilog slovenskemu vseučilišču v Ljubljani.

Na to se je prešlo k zadnji točki dnevnega reda: »Slučajnosti«, kjer so predlagali Hrvatje resolucijo glede priznanja reciproci-tete zagrebškega vseučilišča, in na to so navzoči Malorusi izrazili v neki resoluciji željo po ustanovitvi vseučilišča v Lvovu in češkega v Brnu.

Po prečitanih brzozavrodošlih pozdravov z Dunaja in Ljubljane se je sklenil ta zbor, ki po množični udeležbi vseh tukajšnjih slovanskih dijakov zavzema gotovo častno mesto v zgodovini tega vprašanja.

Politični pregled.

V Trstu, 13. marca 1903.

Državni zbor. — Zbornica poslancev. — (Nadaljevanje včerajšnjega brzozavnega poročila).

Srbski poslanec dr. Kvekvic je obsojal protisrbsko politiko vlade in je govoril o preganjanjih Srbov v Dubrovniku in v Kotoru.

Posl. Perić je očital vladi, da zanemarija interese dalmatinskih Hrvatov samo da si zagotovi prijateljstvo Italije. Povdarjal je, da se je v letošnjem proračunu malo upoštevalo potrebe Dalmacije. Pač pa je v letošnjem proračunu izdatna svota za gradnjo novih ječ, morda radi tega, ker se sodi, da kakor bo rastla beda, tako bo rastlo zločinstvo. Govoril o vnanji politiki, zatrjeval je, da Avstrija nima nobenega prijatelja med balkanskimi narodi in sicer to radi ne notranje protislovenske politike.

Vsenemec Berger je obsojal postopanje poliskega kluba, ki gleda le na to, koliko odstotkov mu prinese njegova kramarska politika. Čehi da tirajo izsiljevalno politiko. Vladi je očital govornik, da je nasprotna gibanju »proč od Rima« in da favorizira katolicizem. Zahteval je, naj dinastija ne bo odvisna od Rima. Obsojal je povišanje civilne liste. Ideja, podpiraticearja z dvema milijonoma, ker da se isti nahaja v finančijelnih zadregah, pomenja zlorabo denarjev ljudstva. Tisti, ki se hočejo ponašati se svojo lojalnostjo, naj iz lastnih sredstev zlože to svoto, ne pa da hočejo to steriti na stroške delavstva. Nobena stvar ni tako razdejala naše države, kakor politika naše dinastije. Dinastija ni nikoli tirala avstrijske, marveč vedno le izključno habsburške politiko. Rane, katere je habsburška hiša povzročila Avstriji.... (Tu je predsednik pozval govornika, naj ne tira krone v razpravo, na kar so govorniki somišljeniki protestirali proti predsednikovu postopanju.) Berger je na to nadaljeval: Mi ne sovražimo dinastije, ali resnice je treba povedati: resnice, katere se zavedajo tisoči, ki jo pa ne morejo izraziti. Ako država hiti v pogubo, nismo mi tega krivi; ali dokler smo tukaj, moramo dvigati svoj glas proti hlapčevstvu, v katerem se drži naše ljudstvo po politiki dinastije.

Posl. baron Malfatti je govoril o stvareh tirolskih Italijanov.

Ko je govorilo še nekaj drugih poslancev, bila je seja zaključena.

Dr. Koerber in Jugoslavlani. Predvčerajnji dan si moramo Slovani radeče podčrtati. Gospod dr. Koerber je zopet govoril. In sicer dolgo govoril. In pomislite, to pot je poseben odstavek izreco naslovil na adresu nas Jugoslavlancev. Z obrazom žaljene nedolžnosti se je pritoževal, da se mi preveč in neopravičeno pritožujemo proti načinu njegovega vladanja. Saj nas ima vseh silno rad! In bil je v srečnem položaju, da je mogel na podlagi skrbnih poizvedo-

v anje zagotoviti, da naše tožbe izhajajo iz predpostav, ki ne veljajo. No, gospod Koerber je dal izraza nadi, da to njegovo posvarilo ne ostane brez utiea na nas in da bomo že shajali eden z drugim. Zaradi besede »helot«, ki je padla iz ust naših poslancev, pa bi bil g. Koerber kmalu postal prav zares hud in je nagubančenega čela zavrnil to besedo in je zagotovil, da mi Slovenci in Hrvatje nismo helotje.

Ekselencia! Čemu to lovenje slepih miš? Mi navajamo konkretne slučaje za svoje trditve, vi pa navedite dejstva, ki dokažejo nasprotno. Tista večna poza jednake dobrohotnosti tudi do nas — mora že presedati vsakomur. Mi se Koerberju prav lepo zahvaljujemo na medu, s katerim nam maže okolo ust, ko pa obenem čutimo težko roko njegovega zistema, ki nas tišči za tilnik. Če pa meni g. Koerber, da so naše tožbe nekoliko pregoste, pomagamo mu bo prav lahko. Čim redkeje nam bodo njegovi organi delali krivico, tem redkeje bodo naše tožbe. In če krivica popolnoma neha, utihnejo tudi naše tožbe popolnoma — v to mu moremo zastaviti možko besedo.

Dokler pa se bo godila krivica dan na dan in na vseh poljih javne pravde, dotlej bodo naše tožbe vedno gosteje, v isti meri, kakor bo v nas intenzivnejša zavest, da nas zistem tepe! Na ekselenci Koerberju jedinem je torej, da utihnejo naše tožbe! In če bomo videli, da so mu ta tožbe jelo iritirati živce, bomo tudi tako trdega srea, da se bomo veselili na tem, kakor znamenju, da so ravno naše rekrimacije jelo segati do živca!

Za finančijelno samostojnost Hrvatske. V veliki sokolski dvorani v Zagrebu se je vršil predvčerajšnjim velikanski shod, ki je manifestiral za finančijelno nezavisnost Hrvatske od Ogrske. V dvorano se je natlačilo do 5000 oseb. Tudi tam je došlo mnogo. Bil je torej to plamteč protest proti krivicam, ki izhajajo Hrvatski iz sedanjega razmerja do Ogrske. Gibati se je torej začelo na Hrvatskem, duhovi so se vzdramili, narod prihaja do zavesti, kako gagulijo — »bratje«. In da slavni zistem dobiva respekt pred vzbujajočimi se duhovi, je pokazal tudi stem, da je dal Sokolovo dvorano obkoliti z živo ograjo — mož z bodali in sabljami. E — seveda! Pa saj ni samo v »deželah krone sv. Štefana« državnikov, ki bi važne probleme in krize hoteli reševati z bajoneti....! Posebno mi primerski Slovenci bi mogli vsklikati: čemu serati v daljavo, ko v bližini leži toliko — lepih izgledov!

Dr. Heimerl, ki je v imenu odbora-sklicatelja pozdravil zborovalce, je izvajal, da država Ogrska ima težko roko, ki le jemlje in nič ne daje — narod pa se izseljuje, ker nima doma kruha. Zato naj bo današnji shod resna manifestacija vzbudivše se samozvesti naroda.

Predsednikom shoda je bil izvoljen dr. Derencin. Jako primerno je povdarjal isti, da se se Hrvatje do sedaj vse preveč omejali na proslavljanje idej. Ideja sama je kip brez življenja. Pravi napredek je v aplikaciji raznih nauk za življenje. Potem je povdarjal, da poleg negdebe more Hrvatska imeti svoje samostalne finance. Tudi vojska ne sme imeti madjarsko-narodnega značaja. Sosebno pa ga veseli, da se je današnjega shoda udeležila tudi socijalna demokracija! Boriti se moramo za svobodo osebe in svobodo tiska. To vse je v zvezi s konstitucionelnim bojem, katerega treba izvojevati. Sila nam je iztrgala iz rok oržje, a mi si je moramo zopet priboriti.

V debati o finančijelni samostojnosti sta govorila tudi znani publicisti Štatan Radč in socijalist Korač. Prvi je vskliknil, da današnja resolucija mora biti plamen, ki sežge — kor-porski stol. Nagodbo med Hrvatsko in Ogrsko so sklenili od te strani Madjarini, od one pa Madjari, torej manjšini na obeh straneh. Govornik je dokazal, da v primeri z davčno silo Hrvatske bi na to poslednje smela spadati k večemu kvota 2 do 3%. In je vskliknil, da tega se Hrvatom ne treba sramovati, saj so tudi Madjari nasproti Avstriji, ko gre za denar, vedejo kakor berači. Radč je zaključil z nastopno izborno prispodobno: Pregovor pravi, da mož podpira v gospodarstvu en ogel, žena pa tri. Gorč, če žena ni zvesta poročena soproga, ampak le naročena gospodarica. Na Hrvatskem predstavlja narod moža, vlada pa ženo, ki pa je ravno le — najeta gospodinja!

Socijalist Korač je kritikoval vladajoči

zistem in je rekel, da si treba priboriti svobodo idej in delovanja. Mej nami socijalnim demokrati — je rekel — in hrvatskimi opozicijskimi strankami zija propad — ali vlada je zapolnila ta propad s svojim zistemom!

Resolucija za finančijelno samostojnost in proti militarizmu sti bili vsprejeti soglasno in zbor se je zaključil pevanjem himne »Lepa naša domovina«.

Manifest ruskega carja. katerega smo prinesli v včerajšnjih brzozavnih vesteh, je vsprejelo rusko časopisje, kakor poročajo iz Petrograda, z velikim zadovoljstvom. — Ruski listi so uverjeni, da ta manifest naznanja novo dobo za Rusijo in odpira brilijantno perspektivo. Zatrjuje se, da je ta manifest jeden najvažnejših činov ruske notranje politike.

Lanskega leta bili so namreč vsled carjevega ukaza sklicani poljedelski odbori, v namen, da se proučijo vzroki nazadovanju poljedelstva. Skoraj so se vsi odbori, v katerih so bili tudi odlični člani ruskega plemstva, izrekli za uvedbo ustave. — Minister za notranje stvari, Plehve da je hotel to ione-nje poljedelskih odborov zakriti carju, a isti je bil o tem mnenju obveščen po svojem svaku, cesarčinemu bratu. Vseled tega moral je Plehve s carjem vred študirati načrt ustave, sestavljen po grofu Lorisu Melikovu že za vladanja carja Aleksandra II. Po preštudiranju tega načrta bilo je že vse odrejeno, da se skliče posebno svetovanje iz zastopnikov vseh slojev, katero svetovanje bi imelo proučevati načrt ustave. Ravno v istem času pa so med delavstvom in kmetovalci navstali nemiri, provzročeni po židovskih in nemških agentih, vsled česar se je odložilo sklicanje tega sveta.

Umeje se, da ni pričakovati, da bi se v kratkem času izvele v notranji ruski upravi take skrajno radikalne prenosove, ki bi odpravile absolutizem in uvele ustavno življenje; za to pa nam jamčijo gari navedene intencije carjeve, in nam jamči tudi besedilo tega carskega manifesta, da se v bližnji bodočnosti izvedejo važne in blagodejne reforme, katerim bo o ugodnem času sledilo uvedbo konstitucije.

Le pohvaliti je torej modrost carjevo in njegovih svetovalecev, da hočejo s pripravljanimi reformami pripraviti ugodna tla za konečne cilje.

Tržaške vesti.

Odbornikom polit. društva »Edinost«. Podpisano predsedništvo političnega društva »Edinost« naznanja vsem odbornikom in namestnikom, da se bodo od sedaj do daljnje odredbe odboreve seje vršile permanentno vsake sobote ob navadni uri. Gospodje odborniki in njihovi namestniki so vabljeni, z ozirom na predstoječe volitve v mestni svet in deželni zbor, da se v polnem številu udeležujejo teh sej.

Predsedništvo

polit. društva »Edinost«

K poročilu o pogrebu pok. kapelana Zupančiča dodajemo še, da so podarila krasen velik venec tudi dekleta Markuza, Žaher in Vitovec, p. d. B'anki.

Iz tržaško koperske škofije. Pred izpraševalno komisijo na škofijem ordinarijatu v Trstu so položili župniški izpit nastopni svečeniki tržaško-koperske škofije: I. Flego, kapelan v Lokvi; Fran Cvejn, kapelan v Borštu; Josip Habat, kapelan v Podgorju; Jakob Čemžar, kapelan na Opčinah; Peter Šveglj, župeupravitelj v Movražu in I. Budin, kapelan v Preloki.

Na istem ordinarijatu sta položila izpit veroučitelja na srednjih šolah Šime Frulč, župnik v Grdoselu, in O. Milan Dovgan, začasní učitelj veronauka na c. k. gimnaziju v Paznu.

Kakor je neverjetno, tako je — resnično! Zadnja »Naša Sloga« prinaša na prvem mestu vest, katero človek le težko verjame. Ali če jo vidi tiskano v tako resnem listu in v taki pozitivni obliki, mora vendar verjeti.

Kdo je Kratič — tega ne treba verjeti! Mi hočemo pustiti vse na strani in beležimo le, da je to politički plačanec, ki strupeno sovraži duhovščino — torej je zadnji, kateremu bi mogel in smel verjeti kakov vladika.

Sedaj pa čujte, kaj pripoveduje »Naša Sloga«:

Poznano nam je iz zanesljivega vira, da je škof Nagel dal vere nekemu infamnemu

in lažnjivemu dopisu v »Pravi Naši Slogi« (v tem — smetišču Krstičevem) in je dotičnega svečenika pozval na odgovor ter ga kaznil, do čim je krvavi resnici zaprl svoja škofovska vrata. — Vsakako je dobro, da vemo, pri čem da smo.

Se ni popolnoma potlačen verski čut v našem narodu, ali zaupanje, ki je naš narod goji do svečenstva, se uničuje na ta način. Videant consules et episcopi, ne res publica detrimenti....

Mi ne zahtevamo, da se z nami postopa kakor z Benjamini, ali zahtevamo, da se z nami postopa krščanski ali vsaj človeški. Ali na žalost se je vse dvignilo proti nam, toliko malo kolikor veliko, toliko cni mali, ki se skrivajo za papeško tiaro, kolikor oni veliki, ki se skrivajo za cesarskega orla. Mi čutimo njihovo moč in silo, čujemo tudi njihove grožnje in vidimo vojske in bajonete, ki nam zapirajo cerkve, ali naše čelo je vedro in čisto, a vi gg. consules et episcopi, ne natezajte preveč žice, ker ista utegne počiti in potem bo sramota za pesem in za pevca. Mi nismo to, kar nam vi predbacivate — da ščujemo narod. Vi ste tisti, ki razburjate narod, ko mu z bajoreti kratite svobodno besedo, a ko bi res trebalo te bajonete porabiti proti splošnemu sovražniku, tedaj jih spravljate v nožnice, a lopovi naj tirajo dalje svoj nesramni posel. Kje so bili vsi bajoneti, ko je oni zlodejec, o katerem je govora v tem članku, ubežal na Reko?! Tako se ne pravi vršiti volje vladarjeve in državnih zakonov, ampak je to podobno nasilju, ki se vrši proti nam. Kdo je državni zločinec: ali oni, ki stoji na breniku, da Istro ohrani svoji dinastiji, ali pa oni, ki mu to zabranjuje?!

Dovolj nam je tega robstva in hlapčevanja tujim gospodarjem! Huda je naša borba, osamljeni smo brez pomoči od kogarsibodi, ali v tej borbi ne klonemo duhom, ampak odbijati hočemo s čvrsto desnico ubijalne navale našega ljutega sovražnika. V tej borbi nas bosta vodila Bog in pa ljubezen do našega materinega jezika!

Resničoljubnost »Rdečega Praporja« Prejeli smo:

»Rdeči Prapor« od 6. marca t. l. se baha, da je zmagal v kazenski pravdi proti predsedniku Št. Jakobskega konsumnega društva, g. Franu Rakuša, da je bil odgovorni urednik sodrug Kopač pred okrajnim »sodiščom« popolnoma oproščen obtožbe in da je na tak način sodišče potrdilo, da je vse res, kar je »Rdeči Prapor« pisal o g. Rakuši in konsumnem društvu in da je s tem čast gosp. Rakuše »bengalično razsvetljen«.

Da pa bo stvar v resnici razsvetljena, priobčujemo sledeče:

»Rdeči Prapor« je pisal namreč lani enkrat, da stoji jako slabo z Št. Jakobskim konsumnim društvom, da kljub dobremu razpečavanju v gostilni ima to društvo velik primanjkljaj, da je vse to zakrivil predsednik g. Rakuša, da je isti provzročil različne nepotrebne izdatke, katere da je na običnem zboru potem prikril, da je Rakuša najhujše zlo v društvu, in druge slične obdolžitve.

Radi tega članka je g. Rakuša uložil ovadbo na tuk. deželno sodišče.

Odgovorni urednik »R. Praporja«, sodrug Kopač, je trdil, da lahko dokáže resničnost vseh žalitev; dokaza pa ni predlagal nobenega. G. Rakuša pa je predlagal kskih 20 prič, ki so bile tudi zaslišane in katere so vse obdolžitve »Rdečega Praporja« odločno ovrgle in »Rdeči Prapor« postavile na laž.

Ker je urednik Kopač izjavil, da članka ni sam spisal in ni hotel priznati, da bi bil istega čital pred tiskom, in ker se je to tudi zdelo verjetno, ker je bil članek sam tako zmeden, neroden, stilistično in slovniško pogrešen, je g. Rakuša po dovršeni preiskavi tožil urednika »Rdečega Praporja« le radi prestopka zanemarene pažnje.

Na razpravi dne 5. t. m. je pa sodrug Kopač naenkrat postal korajžen in je priznal, da je članek prečital, da ga je sam dal v tisk, in je še enkrat zatrnil, da ima »to« prič, ki potrde vse žalitve. Pozvan od Rakuševega zastopnika, da naj takoj predloži ta dokaz, je pa sodrug Kopač odgovoril, da stori to pred porotnim sodiščem, ker da je ok. r. s o d i š č e z a t o p r a v d o n e k o m p e t e n t n o.

Sodišče pa je prigovor nepristojnosti odbilo, se izjavilo kompetentno in je g. Ko-

paša rešilo obtožbe iz razloga, da v prepirnem članku ni objektivnih znakov kaznjivega dejanja, t. j. nobene žalitve, ki bi ustvarjala pregrešek žaljenja časti.

V dokaz tega navajamo dobesedno del razlogov razsodbe:

»V inkriminiranem članku ni takih pri- tožb in očitaj proti Rakuši, ki bi imela objektivne znake kaznjivega dejanja (zločina ali pregreška).

Zato je sodišče, radi pomanjkanja objektivnih znakov kaznjivega dejanja opustilo obtožbenca na podlagi določila § 259³ k. p. z.

Iz vsega tega izhaja torej jasno, da urednik »Rdečega Praporja« ni ničesar dokazal in da je bil oproščen le iz formalnih razlogov. Sicer pa je tožitelj prijavil rekurz. »Rdeči Prapor« nima torej nobenega povoda, da bi se bahal.

Od dostojnosti do umazanosti. Prav je imel oni modrijan, ki je menil: »Od resnosti do smešnosti je le en sam mal korak!« Toda istotako je le en korak od dostojnosti do umazanosti.

Naše tržaško časopisje gazi od dne do dne v večjo mlako — da lahko rečemo: v gnajnico! Židovski »Piccolo« je sicer opustil (vsaj deloma) nesramna opisovanja umazanih dogodkov, toda na njegovo mesto je stopilo glasilo nekega slovenskega odpadnika, katero postaja vedno bolj gnajno. Kar ta listič počenja zlasti je čase, je pravo in golo demoraliziranje že itak neumnih njegovih čitateljev. Nam se studijo neumne čenče in moramo ob- žalovati slehernega Slovca, ki zgublja zlati čas s čitanjem tega umazanega omela. — Mesto da našinci dajajo novce za taka »glasila« in da te umazanosti prenašajo celo v družine, bo bilo tisočkrat bolje, da bi kupovali za se in svoje rodbine čtivo, ki bi jih bla- žilo in jih navajalo k plemenitemu mišljenju, zadržanosti in moralnemu življenju.

Ne duševnega strupa — ampak vzgoje srca in uma treba. A ravno zato, ker je od bla- gega in dobrega tako blizu do umazanosti in de- moralizacije, ravno zato treba glavarjem družin tem večje paznje v izbiranju listov, ki se čitajo v družini.

V svarilo. Včeraj sem bil v novi luki, kjer sem videl neko poljsko družino sestoječo iz moža, žene in šestorice nedoraslih otročičev. Ti ljudje so se vračali iz Brazilije, kamor so bili šli iskati — sreče.

Stariši in otroci se nshajajo v tako grozni bedi, da ni mogoče dopovedati tega. Strgani, umazani, suhi in blede so vsi tako, da so po- dobnosti bolj okostjem, nego živim človeškim bitjem. Žena je pestovala dete kakih treh mesecev. Mož je pestoval drugo, malo večje dete. Te sirote so popolnoma brez obleke in so se, stopivši s parnika tresli mraza, dasi ni bilo vreme preveč mrzlo.

Ako vam povem, da je žena kazala gor- nje dele života v vsej njih nagoti, bo- te umeli najlaglje, v kaki bedi se nahaja ta revna družina, ki je šla v Ameriko po — srečo, a se je povrnila v največji nesreči. Vso čast in hvalo pa izrekam vsem onim usmi- ljenim, dušam, ki so tem revežem podarili vsaj toliko, da so se mogli pokrepčati. Od velikega gospoda pa do najrevnejšega delavca — vsi navzroč so tekmovali, da pomorejo vsak po svoji moči.

Niti ravne »šešolote« niso zaostale. — Tudi one so podarile, pa bilo tudi najmanj dar; a vsem so silile solze v oči vspricho take neizmerne reve in bede sočloveka.

Koncert »Kola«. Po dolgem času nam torej naš, prebival v narodnem obziru izredno delavno pevsko društvo »Kolo« priredi kon- cert. To društvo zasluži najizdatnejšo podporo od strani slovenskega občinstva, ker je ono jako velikega pomena za naše narodno živ- ljenje. Neprestano je na delu v mestu in okolici, da se svojim petjem vzbuja in širi narodno zavednost med slovenskim ljudstvom. Ali tudi v kulturnem pogledu vrši to dru- štvo jako važno nalogo. Ono vsprejma v svoje okrilje posebno priprostejše sloje, ki se v društvenem življenju duševno in druž- bno spopolnjujejo, tako, da delajo čast našemu narodu povsod, koder nastopajo. Tako važno društvo lahko popolnoma upravičeno pričakuje prijozanja in podpore od vsega tržaškega slovenstva. Najugodnejši način, da se temu društvu izkazuje zasluzene in pri- poznane simpatije, pa se nam nudi v nedeljo dne 15. t. m., ko priredi »Kolo« svoj kon- cert v prostorih »Narodnega doma« v Berkovljah.

Začetek koncerta bo ob 4. uri popoldne.

Razpisano mesto. Na c. kr. deželnem sodišču v Trstu je razpisano mesto pisar- niškega vodje v VIII. plačilnem razredu. Prositelji morajo predložiti dokazila o svoji kvalifikaciji za to mesto in pa o poznanju jezikov. Prošnje je uložiti do 26. marca na predsedništvo dež. sodišča v Trstu.

Včeraj zopet je srečala naše mesto se svojim dohodom nova partija gostov iz bla- žene Italije. Bilo jih je zopet kakih 200. Parnik »Ravenna« je tisti, ki redno privaja te drage goste, oh, kako — drage!!

Tudi včeraj je novo partijo pričakovala družba milih bratev; gotovo v ta namen, da jih obvesti, kje se je moralo toliko in to- liko domačih avstrijskih delavcev umakniti z dela in njim napraviti prostor!

Eminentna misel, da bi priredili velik koncert na korist naši prevažni družbi sv. Cirila in Metodija, mora najti odmeva v vseh središčih rodoljubnih Slovencev. Ideja je krasna! Zdal pa moramo najti še način, kako bi to misel oživel in vresničili! Naše mnenje je, da bi možka in ženska podružnica v Trstu prevzeli vodilno vlogo. Ti bi skli-icali na pogovor zastopnike vseh društev v Trstu in okolici. Novi odbor, sestavljen iz zastopnikov vseh društev, bi potem ukrenil nadaljne korake. Prepričani smo, da bodo vsa društva drage volje sodelovala v tako plemenit namen!

Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu je podarilo obrt- nijsko društvu pri sv. Mariji Magdaleni spodnji od svojega dobička 50 K. — Srčna hvala!

Ker se nisti udeležili kostimiranega plesa tržaških gospa, sti še podarili rodbina Rosi 2 K in rodbina Lenček 2 K. Presrečna zahvala!

Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu je pridobila g. ca Ma- rija Vatove sledeče nove udinje: g. ca J. Živic, g. ca I. Potok in g. ca I. Sever.

Vrta okoličanska dekleta naj bodo v izgled marsikateri gospej. Kajti v naši sredi jih imamo še mnogo taceh, ki se štejejo med inteligenco, a niso vpisane v našo preko- ristično družbo sv. Cirila in Metodija. Res ne- verjetno se zdi, koliko brezbrzičnosti in ko- liko mlačnosti je še v naših vrstah! Ne moremo umeti, kako da se ne greva vsaka- tera Slovenka za našo družbo, ki je vendar življenski pogoj za obstanek naroda našega. Na delo torej, Slovenke! Enajsta ura je že. Bliza se občni zbor, ki bo v nedeljo 28. t. m. Stopite v naše kole! A one, ki ste že, privedite drugih, novih!

Dražba premičnin. V soboto, dne 14. marca ob 10. uri popoldne se bodo vse premične stvari v naših sledečih dražbah premičnin: ulica Vicolet Cicio 3, hišna oprava; ulica Piccolomini 6, oprema v zalogi; ulica Giulia 3, oprema v zalogi in razro; ulica S. Fran- cesco, hišna oprava; Corso 47, hišna oprava; ulica Scorzera 1, oprema v zalogi.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 4,2, ob 2. uri popoldne 10 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 763,7. — Danes plima ob 9 13 predp. in ob 9 36 pop.; oseka ob 3 3 predpoludne in ob 2 51 popoldne.

Kakor je splošno znano, dajajo Mauth- nerjeva semena za repo in klajo velik dobi- ček. Ravno tako izvrstna in nedosegljiva so Mauthnerjeva semena za zelenjavo in cvet- ljice.

Vesti iz ostale Primorske

× **Plačevati moramo,** sicer pa nas ni! Čitatelji vedo, kako besne Italijani radi tega, ker se na nekaterih postajah istrske železnice dvojzračni napisi. Ali isti Italijani zahtevajo od slovenskih in hrvatskih občin po Istri prispevke za isto železnico. In notabene železnico, ki ne bo — kakor je jasno že sedaj — večini naših občin donosala nake- koristi.

Občina Dolina je n. pr. uložila utok na upravno sodišče na Dunaju radi previsoko odmerjene doklade od strani de- želnega odbora istrskega v po- kritje stroškov za gradnjo rečene železnice.

Upravno sodišče je odbilo utok in je utemeljilo svojo razsodbo s tem, da je iz- proglašena zakona o gradnji istrske želez- jasno razvidna nje korist in dolžnost za prispevanje. Isto- tako pravi upravno sodišče, da ima deželni odbor na podlagi rečenega zakona pravico odločati od leta do leta višino doklad za po- je-line občine, kjer teče železnica in so se iste obvezale v davanje prispevkov.

Občinarji dolinski bodo torej morali plačevati visoko doklado za železnico, od- katere nimajo — kakor izjavljajo in kakor je tudi resnično — prav nikake koristi. In- takih občinarjev je na tisoče v naši bedni Istri.

Ali ni je pomoči, ker so se gospoda dobro zavarovali v svojem zakonu. V zmi-lu svojega šovinizma zahtevajo, da rečena železnica mora biti čisto italijanska tudi po vseh vna- njih znakih — svojim zakonom pa so si za- varovali slov. denar za isto železnico...!

Vesti iz Kranjske.

* **K samomoru majorja Bastaja v Ljubljani.** Bastaja, ki je bil grško-iztočne vere, so na njegovo željo pokopali na prote- stantskem pokopališču. Čuje se, da je major Bastaja izvršil samomor, ker bi se bil moral podvreči zopetni operaciji svoje roke, drugi pa trdijo, da je se je usmrtil radi neke žalitve. Zanimiva je njegova oporoka. Gostil- nišarju v Šiški, pri katerem je navadno večerjal, je zapustil 2000 kron, polkovniku 27. pešpolka, ki je uredil pogreb, je zapustil 2000 kron. Glavni dedč je njegova sestra v Zagrebu.

Vesti iz Štajerske.

— **Slovensko društvo** — čegar delo- krog se razteza po vsem spodnjem Štajar- skem — priredi svoj redni občni zbor v ne- deljo, dne 15. marca 1903, ob 3. uri popo- ludne v dvorani »Narodnega doma« v Mari- boru. Na dnevnem redu je: 1. poročilo dr- žavnega poslanca o političnem položaju, 2. poročilo o slovenskem vsučiliškem vprašanju, 3. poročilo odbora, 4. volitev novega od- bora, 5. slučajni predlogi in nasveti.

Ob enem pa bo to za štajerske Slovence kaj prav prišla prilika, da soglasno in na imponujoč način dvignejo protest proti neču- venim zasramovanjem naše narodnosti od strani Nemcev. Nadejati se je torej, da v nedeljo pride v Mariboru do izrazne manifestacije slovenskega — samospošto- vanja.

— **Grozna nesreča.** V soboto, 7. t. m. zjutraj se je pripetila v kamenolomu Rud. Holcer v občini Činžat strašna nesreča; pri kateri sta ostala mrtva kamnoseka Feliks Habit in Franc Grb. Prejšnji dan se ni ugal z dinamitom nabit rov, in ko so drugi dan zopet vrtali, se je naenkrat vnel ter provzro- čil smrt zgoraj imenovanih. Oba ponesrečenca sta neozhjenjena. Grb je bil star 40, Habit pa 26 let.

— **Slovensko pivo!** Novo delniško dru- štvo, ki je prevzelo in preuredilo Kukčevi pivovarno v Žaleu in Laškem trgu, je začelo svoje delo ter jame razpošiljati pivo.

— **Kreditna zadruga za slovenske obrtnike.** Na občnem zboru obrtnega dru- štva v Celju so sklenili, da ustanove kre- ditno zadrugo za slovenske obrtnike. Obrtniki so se pritoževali, da mnogi Slovenci še vedno ne poznajo dolžnosti do slovenskih obrtnikov, da bi si pri njih naročevali delo. Slovenci, podpirajmo svoje ljudi!

— **Hudilč gre po njega!** Dne 5. t. m. je začel pri Gornjemgradu padati balon, od- poslan od c. kr. zrakoplovskega zavoda na Dunaju. Bečani so ga potegnili na tla. Ob tej priliki se je prigodila smešna dogodka. Neki kmet je stal pred hišo. Mož se je pre- strasil in zlezel v hišo. Zaklenil je vsa vrata in je pričakoval s strahom, kaj bo. Misli je, da gre hudč po njega. Ko so drugi ljudje balon privlekli do njegove hiše in ga klicali, naj gre ubitega hudča gledat, prilezel je počasi iz hiše. Seveda se je sedaj nekoliko sramoval svoje nevednosti.

Vesti iz Koroške.

+ **Deželni predsednik vlt. pl. Frayde- negg Monzello** hoče kakor poročajo »Freie Stimmen«, v kratkem odstopiti in se podati na svoje posestvo na Zgornjem Štajerskem. Znano je, da je pod njegove vlado šel nem- ški nacionalizem na Koroškem prav v klasje. Srečno pot torej!

+ **Beljaški Slovenci** naznanjajo, da se zbirajo znanprej vsaki turek ob 7. uri in pol zvečer v gostilni »Stadt Triest«, Schulhaus- gasse, v posebni sobi, zadnja vrata na- desno.

+ **Namesto v zapor v smrt.** V ne- deljo dne 8. t. m. so v Porčah prijeli ne- kega delavca, ki je beračil, a ni imel de- lavske knjižice. Orožnik ga je zato sprovel k

okrajni sodnji v Celovec. Ko sta šla skozi kolodvorske ulice, se je delavec nakrat zgru- dil na tla. Prenesi so ga v bližnjo hišo, kjer je kmalu izdihnil. Imenoval se je J. Poseg- ger in rekel, da je pristojen na Mostičin star 39 let.

Razne vesti.

Štrajk — cerkovnikov. Iz Lvova jav- ljajo, da hočejo cerkovniki v Krakovu stopiti v štrajk, ako ne bo ustreženo njihovim zahte- vam glede zboljšanja plačil.

Nepopoljšljiv človek je bil Guro Pola- šek, ki je umrl te dni v kaznilnici v Mitro- vici. Skoro vse življenje je preživel — po- kazniščah. Zadnja tri leta je bil vjet, ker je osleparil n-kega kmeta kakr zakotni pisar. Na vprašanje, zakaj je to storil, je bil odgovoril, da je to rila zato, da dobi obleko, hrano in staovanje, ker da v svetu nemore dobiti nobenega dela.

Cerkev pod zemljo. Iz Italije javljajo, da so delavci pri Tre Fontane blizu Rima našli na trapiškim zemljišču cerkev pod zemljo iz dobe rimskega papeža Damasa.

Govor se mu je vrnil. Neki 12 letni deček v Edinburgu na Škotskem je bil ob- nemel vsled strahu. Nekega dne pa sta se- dela v sobi skupaj oče in sin. Oče je opravljal svoje delo in je v naglici in pozabivši, da je sin nem, vprašal neopripravljenega sina osorno: A kje je mati? Sin se je silno vstrašil in odgovoril: Menda zunaj. Strah mu je bil vzel govor in strah mu ga je vrnil.

Knežja dvojica z 20 otroci. Vojvodinja Antonijeta Parmaska je povila v Pianore hčerko. To je dvajseto dete vojvode Parm- skega. S prvo ženo je imel devet otrok, s sedanjo pa je dobil sedaj enajsto dete. Pokojna žena kneza bolgarskega Ferdinanda je bila najstarejša hči vojvode Parmskega.

To ga je v rodbini blagoslova bo- žjega!

40.000 kron znaša glavni dobiček lote-rije za ohranitev s be. Opozorjamo naše ce- njene čitatelje, da bo srečkanje neprekleno dne 23. aprila 1903 in da se vsi dobiki iz- plačajo od dotičnih zalagateljov s 10% odbitkom v gotovini.

(Dalje na 4. strani.)

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.
Lastnik konsorcij lista »Edinost«.
Natisnila tiskarna konsorcija lista »Edinost« v Trstu

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

— ulica Tesa št. 25. A. —
(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Hiša v najem.

V Ajdovščini je v najem št. 43 s 4 prostori v pritličju in 4 v prvem nad- stropju. Hiša stoji na glavnem trgu in je pripravna za kako trgovino in še posebno za pekarno. Obrniti so je na **Ferdo Elender v Ajdovščini.**

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva
dobro poznane
tvarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan)
vpisane zadruge z omejenim poročtvom
prej **Anton Černigoj**
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zjamčena, kajti les se osuši
v to nalašč pripravljenih prostorih s tem-
peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobna, me-
derna sestav. Konkurenčne cene.
Album pohištva brezplačno.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond 25.000.000 K. Izplačane odškodnine: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavarje poslopa in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

IZJAVNA POROČILA

Štrajk

HAVRE 12 (B) Delavci v doku so sklenili štrajk. Isti zahtevajo zboljšanje svojega položaja.

K volitvam v Srbiji

BELIGRAD 13 (B) Danes se snide konferenca zmernih radikalov pod vodstvom prejšnjih ministrskih predsednikov dr. Vučić in Nikole Pašića, da se bi do posvetovali, kako stališče jim je zavzeti oziroma na predstojerje valitve v skupščino. Na konferenco so povabljeni delegati iz vse dežele. Iz vsakega okrožja pride po en odposlanec.

Konferenci se predloži v sklepanje pravic, po katerem bi obe frakciji na volitvah postavili skupne kandidatne liste in bi zavzeli nasproti vladi opozicijsko stališče. Nedavno ustanovljeni list »Ustavna Srbija« se proglasi glasilo stranke in se bo stavila zahteva po ustvarjenju vseh do sedaj še ne sklenjenih organičnih zakonov, po katerih naj se obstoječa ustava uresniči v nje polnem obsegu. Nezavisni radikali niso dobili povabila na konferenco.

Iz avstro-ogerske banke.

DUNAJ 13. (B) V današnji seji generalnega sveta avstro-ogerske banke je bil enoglasno odobren dogovor, ki se ima skleniti povsem predložiti nje zakona o začetku plačevanja v gotovini z obema finančnima upravama, da se obdrža masle note (pod 50 kron.)

Po tem dogovoru dovoliti obe vladi banki v odškodnino za izdelanje not od 20 kron letni letni znesek 500.000 kron.

Banka bi morala v razmerju vsakodennih potreb prometa imeti v prometu note po 10 in 20 kron in jih bi morala do zneska 400 milijonov popolnoma pokrivati me talčno.

MATTON
GISSHÜBLER
naravnih
alkalijah kraljev

Srečkanje
nepreklono
23. aprila 1903.
kron 40.000
Glavni dobitnik

Srečke za ogrevalne sobe
(Wärmestuben-Lose)
po 1 krono

Vsi dobitki se od prodajalcev izplačajo z 10% odbitkom v gotovini.

Joseph Bolaffio, Mandl & Co., Mercantile
Trübsing, J. Neumann, Heinrich Schell
mann, S. Tavelle, Fichtl & O. Zentgraf
v Trstu

Zahvala.

Naslega preljubljenega sina, brata in svaka, č. gospoda

Ivana Zupančiča

kapelana pri sv. Ivanu pri Trstu.

je spremilo k večnemu počitku toliko župljanov in rodoljubov sploh, da nam je dolžnost, izreči jim tem potom najsrčnejšo zahvalo.

Posebe zahvaljujemo se prečastito duhovščino, gg. poslanca in cerkvene ključarje, odposlance c. k. redarstva, svetoivanske pevce za ganljivo petje po poti in v cerkvi, vse tovariše pokojnega, vse, ki so tudi z denarno podporo pripomogli do toli sijajnega pogreba in za krasne vence.

Vsem, vsem iz dna srca

BOG PLATI!

SV. IVAN, 12. marca 1903.

Žalujoča družina Zupančič.

Paglianova pijača

● ● ● prof. Ernesta Pagliano ● ● ●

nečak pokojnega profesorja Hieronima Pagliano

je bilo predloženo zdrav. vodstvu min. za notranje posle v Rimu, koje je dovolilo razprodajo. Odlikovano na narodni farmacevtski razstavi 1894 in na higijenični narodni razstavi 1900 z zlatimi kolajnami.

Ogibajte se vedno ponarejanj in zahtevajte vedno izdelke, koji nosijo na lončcu in ovitih našo varstveno znamko.

Naročbe je naslovljati na tvrdo

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco šte. 4.

Manifakturna trgovina

tvrdke GIUSEPPE BOLLE

v ulici Nuova, nasproti palače Salem

priporoč:

1 kos od 10 metrov mušlina renforce	gld. 1.95
1 " " 18 " " I.	3.80
1 " " 23 " " Blacket Inlet	4.60
1 " " 36 " " Holand št. 180.	8.60

kakor tudi velik izbor bele in naravne kotenine, ponarejenega platna, prtenine navadne in barvane itd.

Cene brez konkurence

Svilene plinove MREŽICE!!

„ROYAL“

dajajo najbolj bleščečo luč in so neverjetne solidnosti po 35 in po 50 nvč.

Cilindri, tulipani, klobuki za svetilke itd.

Naročbe.

PODJETJE ZA NEPREGORLJIVE LUČI

P. ROZZO, ul. Acque št. 12.

Odvetniškega koncipijenta

sprejme v svojo pisarno

dr. Matej Pretner

odvetnik v Trstu, ulica Cassa di Risparmio 7.

kamor naj se pošiljajo eventuelne ponudbe se spričevali do 20. marca.

Spoštovane slovenske gospodinjice

Zahtevajte pri svojih trgovcih

ново

Ciril-Metodijevo

cikorijo.

Glavni zastop za Trst, Kras, Goriško Istro, Dalmacijo in Tirolsko zavarovalnega društva na življenje in rente

GLOBUS

centralno ravnateljstvo na Dunaju
I. Franz-Josefs-Quai št. 1a (v lastni hiši).

Popolno vplačana glavica 2.000.000 K, ustanovljena od dunajskega bančnega društva in bavorske hipotekarne in menične banke v Monakovu.

Sprejema zavarovanja na življenje v raznovrstnih kombinacijah in proti nizkim premijam. Specijalno zavarovanje otrok brez zdravniškega ogleda, izplačavši v slučaju ženske ali prehoda v vojaške zavarovani znesek proti malemu odbitku pred pretekom zavarovalne dobe.

Glavni zastop v Trstu, Corso tš.
7. Telefon 469.

Podpisani odvetniki naznačajo svojim p. n. gospodom klientom, da bodo njihove pisarne počenši s prihodnjo nedeljo

zaprte ob nedeljah.

Dr. Abram, dr. Gregorin, dr. Pretner, dr. Rybář, dr. Slavik.

Snovij za možke obkle

v velikem izboru, najmodernejše vrste, prodaja po jako ugodnih cenah dobroznana prodajalica sukna

Maccari & Pross

ulica Maleanton št. 3.

Na zahtevanje se izvrše od izvrstnih krojačev tudi obleke po meri ter se pošiljajo vzorci brezplačno in franko.

JAKOB BAMBIČ

- trgovec z jedilnim blagom -
Via Giulia št. 7.

Priporoč svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejega. Najfineje testenine po jako nizkih cenah ter moke, žita, ovsu in otrobi. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in brobno. Cenike razpošilja franko

MUZIKALIJE-

Katalogi za

Klavir

Harmonium

Gosli

Cello

Citre

Komorno godbo

Orkester

Kitaro

Pesmi

Humoristično

Zbore

Duet e, Tere te

Dela za učenje

itd. razpošilja

brezplačno

in franko

OTTO MAASS

Zaloga Muzikalij DUNAJ VI/2, Mariahilferstrasse 91

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in askomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. Borzna naročila.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vžidga.

Promet s čeki in nakaznicami.